

**ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ**

Рев-19/05

Бања Лука, 19.12.2006. год.

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Петра Бајића као предсједника вијећа, Драгослава Лукића, Дарка Осмића, Биљане Томић и Горјане Попадић као чланова вијећа, у правној ствари тужиоца Ф. П. и инвалидско осигурање Р. С.-Филијала Б. Л., кога заступа Р. Ј. П. (сада: П. Р. С.), Сједиште замјеника Б. Л., а јавног правобраниоца заступа М. С., против тужених Н. М., Б. Л., Улица М. К. број 8. 4/83, коју заступа пуномоћник М. П., адвокат, Б. Л., Улица Б. Л. број 7, и З. И. Б. Л., кога заступа пуномоћник заступника Г. Т., ради испражњења и предаје стана, одлучујући о ревизији тужене Н. М., против пресуде Окружног суда у Б. Л. број Гж-900/02 од 13.9.2004. године, на сједници одржаној дана 19.12.2006. године донио је

П Р Е С У Д У

Ревизија се одбија.

Одбија се захтјев тужене Наде Мирковић за накнаду трошкова поступка по ревизији.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом Основног суда у Б. Л. број П-2177/01. од 23.1.2002. године утврђено је да је ништава одлука тужиоца Ј.Ф. за пензијско и инвалидско осигурање Р. С. – Филијале Б. Л.-Комисије за рјешавање стамбених потреба корисника пензије Општине Б. Л. број 01-36/95 од 8.9.1995. године о додјели стана на привремено коришћење првотуженој Н. М. (став 1 изреке); утврђено је да је ништав и уговор о привременом коришћењу стана који је првотужена закључила с друготуженим Заводом за изградњу Б. Л., на основу одлуке о привременом коришћењу стана (став 2.); првотужена је обавезана да испразни стан у Б. Л., у Улици М. К. број 8, на 4 спрату, стан број 83, површине 35 м² и да га, слободног од лица и ствари, преда тужиоцу као власнику на даље располагање. (став 3).

Другостепеном пресудом Окружног суда у Б. Л. број Гж-900/02 од 13.9.2004. године жалба првотужене је одбијена и првостепена пресуда потврђена.

Првотужена је изјавила ревизију против другостепене пресуде због повреде одредаба парничног поступка и погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се та пресуда преиначи тако што би тужбени захтјев био одбијен у цјелини и да јој се досуде трошкови за саств ревизије у износу од 375,00 КМ са законском затезном каматом.

Одговор на ревизију није поднесен.

Ревизија није основана.

Тужбом се тражи утврђење ништавости одлуке о привременој додјели стана на коришћење, уговора о привременом коришћењу стана, те испражњење и прадаја стана, како је ближе наведено у изреци првостепене пресуде.

Првотуженој је, према утврђеном чињеничном стању, Одлуком Комисије тужиоца за рјешавање стамбених потреба корисника пензије Општине Б. Л. број 01-36/95 од 8.9.1995. године као пензионеру додијелен на привремено коришћење спорни једнособан стан у улици М. К. (раније: улица С. К.) број 8, стан број 83 на 4 спрату у површини од 35 м², с тим да ће га користити са сином, снахом и унуком, уз њену обавезу да у року од 30 дана од дана пријема одлуке „склопи уговор о кориштењу стана са СИЗ Б. Л.“. Првотужена је на основу те одлуке 18.9.1995. године закључила уговор о коришћењу стана са друготуженим (тада: Државним предузећем „Завод за

изградњу“ Б. Л. дд.)“. Каснијим рјешењем Комисије за рјешавање стамбених потреба корисника пензија Општине Б. Л. број 01-36/01 од 13.9.2001. године поништена је њена ранија одлука од 8.9.1995. године и првотуженој наложено да у року од 15 дана од дана пријема те одлуке испразни и преда тужиоцу спорни стан, с тим да ће, у противном, против ње бити поднесена тужба Основном суду у Б. Л. за предају стана и раскид уговора о привременом коришћењу стана. Одлуком Другостепене стамбене комисије – стручне службе тужиоца – Филијала Б. Л. број 01-36/01 од 7.11.2001. године одбијен је приговор првотужене и потврђена одлука Првостепене комисије број 01-36/01 од 13.9.2001. године.

Сматрајући да су одлуке комисија тужиоца од 13.9.2001. године и од 7.11.2001. године донесене у складу са чланом 2. Закона о престанку примјене Закона о коришћењу напуштене имовине („Сл. гласник Р. С.“, број 38/98 - исправка број 41/98, број 12/99, 31/99, 38/99 и 65/01, у даљем тексту: ЗПП ЗКНИ), првостепени суд је удовољио тужбеном захтјеву.

Другостепени суд је прихватио чињенична утврђења и правна схватања првостепеног суда, те је указао и на то да се у смислу члана 27. став 2. Закона о стамбеним односима ("Сл. лист СРБиХ", бр.14/84 – пречишћени текст, број 12/87 и 36/89 и „Сл. гласник Р. С.“, број 19/93, 22/93, 12/99 и 31/99, у даљем тексту: ЗСО) прописана могућност давања станова на привремено коришћење само у одређеним случајевима.

Нижестепене пресуде су у основи правилне.

Чланом 2. став 2. ЗПП ЗКНИ прописано је да свако станарско право или уговор о коришћењу стана закључен у периоду између 1. априла 1992. године и 19. децембра 1998. године престаје да важи и да ће се лице које живи у стану на основу станарског права које је престало сматрати привременим корисником. Тај закон се, међутим, примјењује само на непокретности (укључујући и пословне просторије у приватном власништву, куће у приватном власништву и станове у приватном власништву као и станове на којима постоји станарско право), које су биле напуштене после 30. априла 1991. године без обзира да ли је непокретност или стан проглашен напуштеним, под условом да је власник, посједник, односно корисник непокретности изгубио посјед непокретности или је носилац станарског права изгубио посјед стана прије 19. децембра 1998. године.

Остало је недовољно разјашњено да ли би се на спорни случај могле примијенити одредбе ЗПП ЗКНИ, односно да ли спорни стан спада у напуштену имовину. Ако је тачно оно што тврди тужилац-да је ранији носилац станарског права О. К. „напустио територију Републике Српске у септембру 1995. године а по службеном извјештају М. И. и расељена лица Р. С.“ (у који није извршен увид), било би основа за примјену поменутог ЗПП ЗКНИ. У противном, ако је он умро природном смрћу, па је после тога стан додјељен првотуженој, као што то она тврди, не би се радило о напуштеној имовини овим околностима нижестепени судови се нису одређено изјаснили.

Члан 27. став 2. ЗСО прописује да се уговор о коришћењу стана може закључити на одређено вријеме само у два случаја: ако се стан даје на привремено коришћење до обезбјеђења другог уговорног стана или ако се даје стан у згради која се има рушити у року који није дужи од 3 године од дана закључења уговора. Ван ових случајева уговор о коришћењу стана закључен на одређено вријеме је ништав као противан принудном пропису у складу са одредбом члана 103. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ“, број 29/78, 39/85, 45/89 и 57/89 и „Сл. гласник Р. С.“, број 17/93, 3/96 и 39/03, у даљем тексту:ЗОО) у вези са чланом 27. став 2. ЗСО. Доследно томе и одлука о додјели стана на привремено коришћење ван случајева из члана 27. став 2. ЗОО ништава је из истих разлога.

Из одлуке о додјели стана првотуженој број 01-36/95 од 8.9.1995. године, као и из стања предмета према списима, не произилази да је првотуженој додјељен спорни стан на привремено коришћење под условима из члана 27. став 2. ЗСО (нигдје се у списима не помиње да ће се зграда, у којој се налази спорни стан рушити; не ради се ни о евентуалној додјели на коришћење другог уговорног стана, јер тужилац између осталог тврди да првотужена има кућу у Д.).

Одлука Комисије туженог о додјели спорног стана на привремено коришћење и уговор о привременом коришћењу тог стана су према томе право ништави акти у смислу члана 103. ЗОО у вези са чланом 27. став 2. ЗСО. Код ништавих уговора успоставља се раније стање (члан 104. ЗОО) а то у овом случају значи да је првотужена дужна да као лице које бесправно кроисти стан (тј. противно члану 11. ЗСО) врати спорни стан тужиоцу.

Ревиденткиња тврди да је првостепена пресуда захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 13. Закона о парничном поступку („Сл. лист

СФРЈ“, број 4/77 до 35/91 и „Сл. гласник Р. С., број 17/93 до 32/94, у даљем тексту: ранији ЗПП), пошто „нису наведени разлози о одлучним чињеницама а изнијети разлози су нејасни непотпуни и контрадикторни, усљед чега се побијана пресуда не може испитати“. У ревизији се даље наводи да „у другостепеној пресуди уопште нису оцијени жалбени наводи, те је на тај начин учињена повреда одредаба поступка, обзиром да је, сходно одредби чл. 375. ст.1. тада важећег ЗПП другостепени суд обавезан да оцијени жалбене наводе“. Такође је указано и на то „да је тужба неуредна и да је исту требало вратити на уређење, те да је изрека првостепене пресуде нејасна“.

Нижестепени судови нису, по оцјени овог суда, починили повреде одредаба парничног поступка на које указује ревиденткиња. Они су правилно и потпуно утврдили чињенично стање и правилно судили кад су усвојили тужбени захтјев тужиоца, дакле правилно примијенили и материјално право. Додуше, своја схватања нису довољно јасно аргументовали, што је учињено овом одлуком. Исто тако, изрека првостепене пресуде је довољно јасна, одређена и извршива. Одређено су наведени (бројем и датумом) акти чија је ништавост утврђена том пресудом, а исто тако и обавеза првотужене из става 3. изреке, која произилази из ништаве одлуке о додјели стана на привремено коришћење и ништавог уговора о привременом коришћењу стана.

Остали ревизиони наводи без утицаја су на законитост и правилност побијане пресуде.

Како из изложеног произилази, нижестепене пресуде немају недостатака на које указује ревиденткиња, односно на које овај суд пази по службеној дужности. Сходно томе, ревизија првотужене је одбијена као неоснована у смислу члана 393. у вези са чланом 386. ранијег ЗПП и члановима 456. став 1. и 461. Закона о парничном поступку који је сада на снази („Службени гласник Р. С.“, број 58/03, 85/03 и 74/05, - у даљем тексту важећи: ЗПП).

Пошто првотужена није успјела с тужбеним захтјевом ни у поступку по ревизији, нису јој досуђени трошкови за састав ревизије од адвоката (тј. трошкови поступка по ревизији) с обзиром на одредбе члана 154. став 1. ранијег, у вези са члановима 456. став 1. и 461. важећег ЗПП.

Предсједник вијећа
Петар Бајић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарне
Амила Подрашчић